

Melk

In deze aflevering springen Pim en Pom de keuken in van 'Het melkmeisje', het beroemde schilderij van Johannes Vermeer. Hoe kijken de kinderen naar dit keukentafereel? En wat leren ze nog meer?

In deze les:

- * Maken de kinderen kennis met 'Het melkmeisje' van Johannes Vermeer.
- * Leren de kinderen over het leven in de zeventiende eeuw.
- * Praten de kinderen over delen, geven en krijgen.
- * Leren kinderen zelf verf te maken met natuurlijke materialen.

Vorbereiding

- * Print de bijgeleverde afbeelding van 'Het melkmeisje' uit.
- * Print de bijgeleverde lijst uit.
- * Zet de materialen klaar (zie lijst hiernaast).

Materialen

- * 150 gram bloem
- * zout
- * mengkom
- * 4 verfbakjes
- * cacaopoeder
- * kurkuma
- * paprikapoeder
- * poedersuiker
- * kwasten
- * garde
- * tekenpapier
- * lijm/papier/schaar/verf of andere knutselmaterialen voor opdracht 6.
- * oud brood om mee te stempelen (optioneel voor opdracht 6).

Opdracht 1: Samen kijken (duur: 5 minuten)

Kijkje in de keuken

Bekijk samen 'Het melkmeisje' op de print of op het digibord. Wat zie je? Wie zie je? Is dit schilderij oud? Wat valt op? Zie je gekke dingen? (Niets is goed of fout: laat de kinderen zelf kijken en probeer ze zo min mogelijk te sturen.)

Opdracht 2: Filmpje (duur: 10 minuten)

Pim & Pom

Bekijk 'De avonturen van Pim & Pom in het museum', aflevering 5 – Melk.

Info: In deze vijfde aflevering springen de katten in de keuken van het melkmeisje. Daar zien ze iets heel lekkers. Maar is het wel zo slim om daarvan te smikkelen?

Kijkvraag vooraf: Waarom schaamt Pim zich?

Opdracht 3: Verwerking van het thema samen delen (duur: 10 minuten)

Eerlijk delen

In het filmpje zie je dat Pim snel van de melk smikkelt, maar zich daarna een beetje schaamt. Hij heeft niet gedacht aan de muisjes, die ook trek hebben. Hij vergat samen te delen!

Wie? Johannes Vermeer was een bekende kunstschilder.

Wanneer? 1632 – 1675 (bijna 400 jaar geleden)

Wat? 'Het melkmeisje' is een heel beroemd schilderij uit ongeveer 1660. Het hangt in het Rijksmuseum.

Weetje? Johannes Vermeer schilderde heel veel gewone dingen, zoals deze keukenmeid die melk inschenkt. Hij gebruikte heel bijzondere kleuren en het lijkt net of het licht aanstaat op zijn schilderijen!

Opdracht 3: Vervolg

(Vragen aan de kinderen)

Wat is dat, eerlijk delen?

Deel jij altijd alles? Met iedereen?

Ook als je net iets nieuws hebt gekregen?

Moet je altijd alles delen?

Wat vind jij leuker: iets krijgen of iets geven?

Opdracht 4: Vragen (duur: 5 minuten)

Koeien en kleuren

In het filmpje gaan Pim en Pom melk halen. Maar dat doen ze niet in een supermarkt, want die bestond 400 jaar geleden nog niet.

(Vragen aan de kinderen)

Waar halen ze de melk?

(Antwoord: bij de koeien in de wei.)

Wat was het melkmeisje in de keuken eigenlijk aan het maken?

(Antwoord: broodpap! Een papje van melk en oud brood. In Spanje eten ze dat nog steeds. Heb jij het weleens gegeten?)

Melk kwam in de zeventiende eeuw niet uit de supermarkt, maar verf kocht je ook niet zomaar in de winkel. Waar haalden schilders zoals Johannes Vermeer hun verf vandaan, denk je?

(Antwoord: die maakten ze vaak zelf, bijvoorbeeld van poeders en dingen uit de natuur!)

Opdracht 6: Opdracht voor maximaal 4 kinderen, wisselend bij elke les

Een lijst erom!

Elk schilderij verdient een mooie lijst.

Een lijst is een soort raam waarin je het kunstwerk stevig en mooi kunt ophangen. Maken jullie een mooie lijst bij de print van 'Het melkmeisje'? Versier de geprinte lijst op een manier die past bij het kunstwerk! Gebruik bijvoorbeeld de zelfgemaakte verf of stempel met stukjes oud brood!

Plaats het schilderij dan in je lijst en hang het op in de klas. Het vijfde kunstwerk hangt nu in je museum!

Opdracht 5: Doen in de klas (duur: 15-20 minuten)

Zelf verf maken

Johannes Vermeer maakte zijn verf zelf. Wist je dat jij dat ook kunt? Ga aan de slag met cacaopoeder en paprikapoeder om mooie kleuren te maken!

Meng (met je groepje) in de mengkom 150 gram bloem met 150 ml koud water en 200 ml warm water en 2,5 eetlepel zout. Roer tot er geen klontjes meer in zitten. Verdeel het mengsel over de 4 bakjes. Voeg dan per bakje een gekleurd poeder toe. Nu heb je verf en kun je gaan verven! Is het mengsel nog te dun? Doe er dan een beetje extra bloem bij!

